

Organisatie levensbeschouwelijke en religieuze feesten tijdens corona-maatregelen

BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING

15 APRIL 2020

bpv
.brussels
Brussel Preventie & Veiligheid

ORGANISATIE LEVENSBSCHOUWELIJKE EN RELIGIEUZE FEESTEN TIJDENS CORONA-MAATREGELEN

INHOUD

1. INLEIDING	4
1.1. Inspiratie voor lokale besturen	5
1.2. Verspreiding van de infobrochure	5
2. UITGANGSPUNT: SENSIBILISEREN EN INFORMEREN	6
2.1. Herhalen en gericht communiceren	6
2.2. Verschillende kanalen dicht bij de burger	7
2.3. In partnerschap en dialoog	7
3. DE BELEVING EN VIERING VAN DE LEVENSBSCHOUWELIJKE EN RELIGIEUZE FEESTEN	8
3.1. Maatregelen	8
3.2. Mogelijkheden	8
4. GEBRUIKELIJKE FAMILIE- EN VRIENDENBIJEENKOMSTEN BIJ LEVENSBSCHOUWELIJKE EN RELIGIEUZE FEESTEN	9
4.1. Maatregelen	9
4.2. Mogelijkheden	9
5. WINKELN BIJ DE LOKALE MIDDENSTAND	11
5.1. Maatregelen	11
5.2. Mogelijkheden	11
6. HANDHAVING	13
7. VRAGEN? ONDERSTEUNING NODIG?	14

1. INLEIDING

Maatregelen om de verspreiding van CORONAVIRUS - COVID 19 onder controle te houden hebben invloed op alle facetten van het dagelijks leven. Om de besmetting te vertragen, zijn de sociale contacten zeer beperkt en zijn bijeenkomsten buiten de familieleden die onder hetzelfde dak wonen en voor meer dan 2 personen verboden. Gedurende deze periode is het de norm om een fysieke afstand van ten minste 1m50 te bewaren.

De federale en gewestelijke overheden hebben dwingende en verregaande maatregelen genomen om de verdere verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Deze maatregelen blijven van kracht **tot en met 3 mei 2020**.

In het kader van deze maatregelen hebben al veel religieuze feestdagen plaatsgevonden:

PESACH (Joods Paasfeest) en het christelijk **PAASFEEST** (gedeeltelijk).

Anderen zullen de komende dagen plaatsvinden:

RAMADAN: is de jaarlijkse vastenmaand voor de verschillende islamitische gemeenschappen. Dit jaar begint de periode van de Ramadan rond 23 april 2020 en eindigt rond 23 mei 2020 met de viering van Eid Al Fitr (oftewel het Suikerfeest).

VRIJZINNIGE CEREMONIES: het Lentefeest (6 jaar) en het Seculiere Jeugdfestival (12 jaar) zijn de feestelijkheden van vele vrijzinnige kinderen. In het voorjaar bereiden de jongeren zich voor op de dag dat humanistische seculiere waarden in het middelpunt van hun leven komen te staan. Ze denken na over wie ze zijn en wat ze willen vertegenwoordigen voor de wereld.

Dit zijn enkele feesten van enkele levensbeschouwingen. Er zijn wellicht nog specifieke levensbeschouwingen aanwezig in uw gemeente. Ook met deze gemeenschappen kan u in dialoog treden en kunnen er afspraken gemaakt worden over hoe zij hun religieuze samenkomsten en feesten de komende periode organiseren.

De huidige maatregelen in verband met de inperking van het Coronavirus COVID 19 zullen dus geheel of gedeeltelijk van invloed zijn op het verloop van deze filosofische feesten, die gekenmerkt worden

door talrijke bijeenkomsten (in het kader van gebed, familie, wederzijdse hulp) in privé-plaatsen en, in sommige gevallen, in de openbare ruimte.

Inderdaad, de algemene regels gelden immers ook voor bijzondere gelegenheden of religieuze hoogdagen: Familiebijeenkomsten zijn beperkt tot familieleden die onder hetzelfde dak wonen en vinden plaats in het huis zelf. Specifieke kruidenierswinkels die in deze periode waarschijnlijk met een grotere vraag te maken zullen krijgen, mogen open blijven overeenkomstig de regels die van toepassing zijn op deze winkels. Zij zien erop toe dat de regels worden toegepast, met name wanneer zij een grote toestroom van klanten verwachten. De **burgemeester is verantwoordelijk voor de mededeling van de maatregelen aan de betrokkenen**. De politie en de burgemeester houden toezicht op de naleving van de regels.

Als we deze moeilijke periode willen doorkomen, is het belangrijk dat **we samenwerken en zo vroeg mogelijk preventieve maatregelen nemen**.

1.1. Inspiratie voor lokale besturen

Lokale besturen zijn verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat de religieuze en vrijzinnig humanistische feesten conform de coronamaatregelen verlopen.

Met deze brochure wil de Brusselse Regering de lokale besturen ondersteunen bij het nemen van initiatieven en het opzetten van acties naar hun lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen. Deze informatiebrochure biedt een **overzicht van tips en goede praktijken** over de verschillende aspecten van religieuze en vrijzinnig humanistische feesten en het toepassen van de coronamaatregelen.

Dit vraagt een **lokale aanpak op maat waarbij dialoog voorop staat**. Het lokaal bestuur is het best geplaatst om bij het uitwerken van initiatieven, acties en maatregelen rekening te houden met de lokale situatie. Daarom is het van belang om overleg te organiseren (via alle mogelijke communicatiekanalen) tussen het lokaal bestuur en de verschillende lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen. Lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen tonen burgerzin en zijn graag bereid om mee na te denken over creatieve oplossingen die de coronamaatregelen respecteren.

Tegelijkertijd kunnen lokale overheden op zoek gaan naar alternatieve mogelijkheden om in contact te komen met hun lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen (bijvoorbeeld door lokale samenwerking tussen lokale overheden en winkeliers, samenwerking met werkgeversorganisaties, inzet van vrijwilligers, verbinding over levensbeschouwingen heen,...).

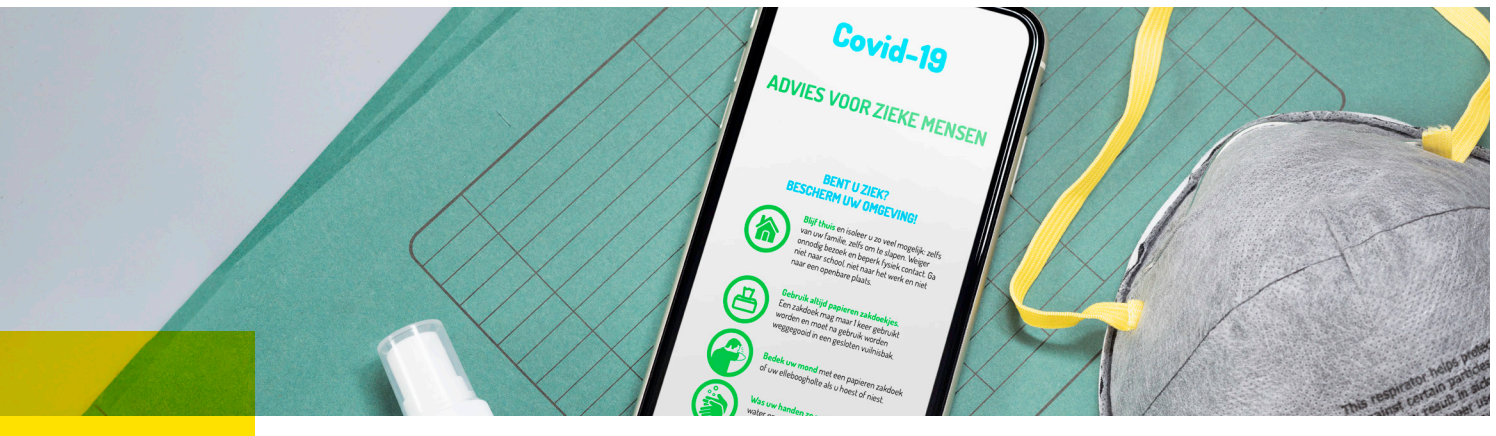
Nieuwe ideeën en goede voorbeelden worden zoveel mogelijk gecapteerd en verspreid. Heel wat lokale initiatieven en maatregelen staan gebundeld op www.impactdays.co/brusselshelps en www.kenniscentrumwwz.be/elkaar-helpen-tijdens-de-coronacrisis.

1.2. Verspreiding van de infobrochure

De brochure is in de eerste plaats bedoeld voor de lokale besturen maar wordt ook ruimer verspreid.

De communicatie naar de burgemeesters gebeurt door de Gewestelijke Veiligheidsraad georganiseerd door Brussel Preventie en Veiligheid, het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG).

De representatieve organen van de erkende levensbeschouwingen engageren zich ook om hun levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen te informeren over de coronamaatregelen. Zij verspreiden de infobrochure naar hun levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en via allerhande lokale verenigingen.

2. UITGANGSPUNT: SENSIBILISEREN EN INFORMEREN

Lokale besturen staan het dichtst bij de bevolking en zijn het best geplaatst om de lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen te informeren en te sensibiliseren over de coronamaatregelen.

2.1. Herhalen en gericht communiceren

De lokale besturen hebben **al heel wat inspanningen geleverd** om de coronamaatregelen breed te verspreiden, ook naar **specifieke doelgroepen** zoals ouderen, meer geïsoleerde personen, kwetsbare groepen en anderstaligen.

Het is belangrijk om dat te **blijven doen** (gelet op de kracht van herhaling en de evolutie van de maatregelen) en te bekijken welke doelgroepen misschien nog extra kunnen worden bereikt.

Het is aangewezen om de maatregelen nog eens gericht onder de aandacht te brengen voor de levensbeschouwelijke en religieuze feesten en momenten in april en mei 2020, toegepast op de specifieke context van de verschillende gemeenschappen.

TIPS

Grijp de aankomende feestdagen aan om via sociale media iedereen een fijn feest te wensen en tegelijk nog eens te wijzen op de coronamaatregelen. Op die manier benadert u het zo positief mogelijk, viseert u geen bepaalde groep en geeft u tegelijk de richtlijnen nog eens extra mee aan iedereen.

Meertalige informatie over het coronavirus vindt u ook op <https://integratieinburgering.be/corona-meertalige-info> en <https://coronavirus.brussels/index.php/nl/toolbox-posters-en-beeldmateriaal-in-10-talen/>.

Schenk specifieke aandacht aan jongeren. Denk bv. aan de rol van islamleerkrachten, die ook online met jongeren in contact staan.

2.2. Verschillende kanalen dicht bij de burger

Lokale besturen gebruiken idealiter **zoveel mogelijk verschillende kanalen**, én zo **dicht mogelijk** bij de burger:

het versturen van een brief aan de lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen om de maatregelen onder de aandacht te brengen;

het betrekken van brugfiguren en influencers;

het gebruiken van lokale platforms op de sociale media (Facebook, WhatsApp, YouTube, Instagram, TikTok ...)

het gebruiken van diverse lokale radiozenders (op wie religieuze periode betrekking hebben) op het Brussels grondgebied

Inzake de Ramadan kan men de website van het EMB raadplegen (<https://www.embnet.be/nl>)

TIP

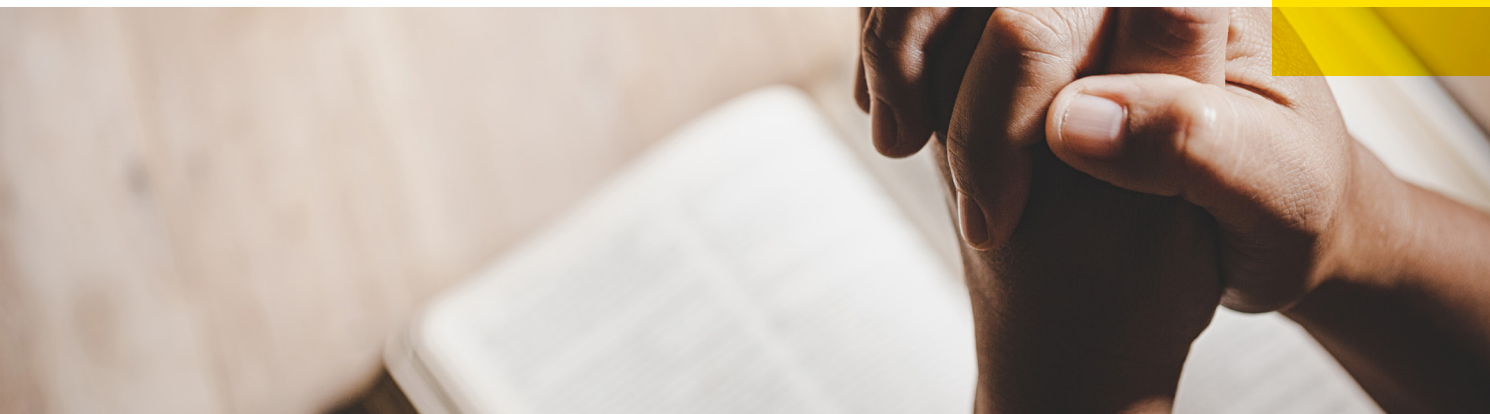
Schakel lokale personen uit de levensbeschouwingen ('influencers') in om bijvoorbeeld in Youtube filmpjes, de richtlijnen, toegepast op de feesten, onder de aandacht brengen.

2.3. In partnerschap en dialoog

Lokale besturen kunnen naast informeren en sensibiliseren, ook optreden als **partner van hun lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen** bij het uitwerken van initiatieven om de lokale beleving van de religieuze en vrijzinnig humanistische feesten en momenten in deze uitzonderlijke omstandigheden zo goed mogelijk te laten verlopen. Lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen tonen zich vragende partij om mee na te denken over creatieve oplossingen die de coronamaatregelen respecteren.

Contactpersonen van de lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen spelen een belangrijke rol bij het communiceren naar en het sensibiliseren van hun leden.

Lokale besturen hebben een verbindende rol waarbij **dialoog en participatie** centraal staan. Belangrijk is dat bij het uitwerken van alternatieven altijd gekeken wordt naar de lokale context en **op maat** gewerkt wordt. Het belang van dialoog en participatie kan hier niet overschat worden en mag zich daarom niet beperken tot een eenmalig gebeuren. **Blijvende interactie** is nodig.

3. DE BELEVING EN VIERING VAN DE LEVENSBESCHOUWELIJKE EN RELIGIEUZE FEESTEN

3.1. Maatregelen

Alle collectieve gebedsmomenten, vieringen en bijeenkomsten zijn verboden tot en met zondag 3 mei 2020, met een mogelijke verlenging tot later, met uitzondering van:

- begrafenisceremonies, maar enkel in aanwezigheid van maximaal 15 personen, mits inachtneming van de afstandsregel van 1,5 meter tussen elke persoon en zonder de mogelijkheid van blootstelling van het lichaam;
- religieuze huwelijken, maar enkel in het bijzijn van de echtgenoten, hun getuigen en de bedienaar van de eredienst.

Meer gedetailleerde informatie vindt u op de website: www.info-coronavirus.be/nl/faq/

3.2. Mogelijkheden

Op basis van de federale maatregelen is het met het oog op de naleving van de afzonderingsmaatregelen en het verbod op samenkomsten in privéplaatsen niet toegestaan om religieuze ceremonies te organiseren..

Zie daarvoor de websites van de erkende erediensten: kerknet.be, jewishcom.be, orthodoxia.be, centralanglican.be, embnet.be, fedsyn.be, humanistischverbond.be en demens.nu.

Heel wat levensbeschouwingen bieden **alternatieven voor vieringen via livestreaming**:

- Het Executief van de Moslims in België (EMB) zal tijdens de ramadanperiode via hun website video-opnames van religieuze lezingen publiceren in twee talen (zie www.embnet.be/nl/coronavirushet-emb-zal-video-opnames-uitzenden-met-religieuze-toespraken-tijdens-de).
- Het Humanistisch Verbond en de unie van de vrijzinnige verenigingen deMens.nu, bieden een alternatief aan in de vorm van een virtueel lentefeest. Op www.feestinjekot.be of <https://demens.nu/2020/03/27/advies-voor-lentefeesten-en-feesten-vrijzinnige-jeugd-n-av-het-coronavirus/> kunnen leerkrachten en feestelingen vanaf 22 april terecht voor meer info.
- Ook de Protestantse Kerk biedt alternatieven: <http://fedsyn.be/adressen/kerken/>

4. GEBRUIKELIJKE FAMILIE- EN VRIENDENBIJENKOMSTEN BIJ LEVENSBESCHOUWELIJKE FEESTEN

4.1. Maatregelen

Vriendenbijeenkomsten en familiebijeenkomsten buiten gezinsverband zijn **niet toegelaten**. Bij vieringen van levensbeschouwelijke en religieuze momenten is enkel een samenkomst van de gezinsleden die onder hetzelfde dak wonen toegestaan.

Bezoek aan familie die niet onder hetzelfde dak woont, is niet toegelaten, behalve om hulp te bieden aan kwetsbare familieleden (ouderen, mindervaliden, minderjarigen en andere kwetsbare personen).

Het is enkel toegestaan om buitenshuis een fysieke activiteit te beoefenen met personen die onder hetzelfde dak wonen of met één vriend(in), mits respect voor de fysieke afstand.

Meer gedetailleerde informatie vindt u op de website: www.info-coronavirus.be/nl/faq/

4.2. Mogelijkheden

Religieuze en vrijzinnig humanistische bijeenkomsten zijn dus verboden, behalve tussen gezinsleden die onder hetzelfde dak wonen. Er kan eventueel beroep gedaan worden op **digitale media of communicatie-apps** (Skype, Whatsapp, Zoom, FaceTime, Hangouts,...) om elkaar toch te ontmoeten en contact te maken. Of er kan een link online gezet worden zodat iedereen die dat wenst live kan deelnemen aan gezamenlijke openbare maaltijden.

Er zijn **verschillende alternatieven mogelijk voor de maaltijden voor behoeftigen, alleenstaanden en personen in een precaire situatie** (zoals de iftars tijdens de Ramadan):

- De **maaltijden** kunnen bereid worden door verenigingen, individuen, traiteurs, bestaande lokale voedselbedelingsinitiatieven of vrijwilligerswerkingen. Uiteraard kan dit alleen indien dit gebeurt door taakverdeling binnen de verenigingen of vrijwilligerswerkingen, zodat samenkomsten vermeden worden. De porties moeten individueel ingepakt worden en **bezorgd** of **afgehaald** worden. Hier is er een opportuniteit om een brug te slaan naar de lokale horeca die daarbij kan helpen.
- Lokale besturen kunnen **zelf een centraal afhaalpunt inrichten en openstellen**. Ook de ruimten en gebouwen van de levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen

kunnen als centraal afhaalpunt gebruikt worden. Uiteraard moeten in en rond een centraal afhaalpunt de regels over het bewaren van fysieke afstand gerespecteerd worden.

- Voor de bezorging van maaltijden kan gebruik gemaakt worden van elektronische bestellingen (evt. via online platformen, Facebook Messenger, e-mail...).

TIP

Hoplr biedt een gratis en privaat sociaal netwerk voor buurten en focust op sociale interactie tussen inwoners en hun engagement binnen de buurt. Hoplr buurten zijn geografisch afgebakend en besloten. Toegang wordt verstrekt op basis van adres en enkel bewoners hebben toegang tot de buurt en kunnen berichten plaatsen. Meer gedetailleerde informatie vind u op de website: www.hoplr.com

- O.a. via lokale integratie- en diversiteitswerkingen kunnen **lokale netwerken** ingezet worden om lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en verenigingen te informeren over ophaal- en bezorgpunten.
- Bepaalde gemeenten overwegen om **maaltijdboxen** te laten leveren aan huis met focus op gezinnen met een laag inkomen, i.p.v. gezamenlijke maaltijden te organiseren. Daarbij kan ook verbinding gezocht worden, bijvoorbeeld door verschillende soorten maaltijdboxen aan te bieden (lokale streekgerechten recepten, mediterrane recepten) of door info over het gerecht of een leuke verbindende boodschap toe te voegen.
- De religieuze en vrijzinnige feesten staan in het teken van liefdadigheid, verbondenheid en solidariteit. Verschillende **vormen van liefdadigheid** kunnen door de lokale besturen in de kijker gezet worden: winkelen voor ouderen, minderbedeelden helpen... Er zijn diverse verenigingen die voedselpakketten samenstellen en uitdelen, die winkelen voor ouderen en hen bijstaan in dagdagelijkse taken. Vele gemeenten verdelen kaartjes waarop inwoners kunnen aangeven dat ze boodschappen willen doen of beroep willen doen op boodschappenhulp.

5. WINKELN BIJ DE LOKALE MIDDENSTAND

Tijdens religieuze en vrijzinnig humanistische feesten en momenten is er een grote vraag naar specifieke producten bij bakkerijen, slagerijen, kruidenierswinkels en andere voedingswinkels. Dit kan zorgen voor een grote drukte in deze winkels en op de openbare weg. Er wordt gevraagd aan de handelaars om hier zoveel als mogelijk op te anticiperen. De gemeentelijke preventiediensten moeten, complementair en in samenwerking met de politiediensten, een preventieve aanpak hanteren door erop te wijzen dat het belangrijk is om zich te houden aan de regels die in de huidige periode van toepassing zijn.

5.1. Maatregelen

De voedingswinkels blijven open, maar de algemene maatregelen die uitgevaardigd zijn door de overheid in verband met de lokale handel moeten gerespecteerd worden:

- De handelaar moet de nodige maatregelen nemen zodat een fysieke afstand van 1,5 meter tussen klanten gegarandeerd kan worden. Deze maatregelen gelden niet voor personen die onder hetzelfde dak wonen zoals bijvoorbeeld ouders met hun kinderen.
- De handelaar behoudt dezelfde openingsuren en openingsdagen die reeds geldig waren voor de maatregelen.
- Winkels die open mogen blijven, mogen geen solden en promoties aanbieden.
- Handelaars worden gevraagd om te anticiperen op mogelijke piekuren van hun klanten, bijvoorbeeld door het organiseren van een afhaalsysteem.

Het is belangrijk dat het lokaal bestuur sensibiliseert over deze maatregelen, waar nodig ondersteuning biedt en er op toeziet dat de regels worden gehandhaafd.

5.2. Mogelijkheden

De meeste handelaars volgen de richtlijnen zeer goed op en hebben zelf tal van maatregelen genomen. Volgende suggesties kunnen aanvullend werken.

- Gemeenten kunnen affiches en ander ondersteunend materiaal verspreiden op maat van de ondernemers over de **hygiënerichtlijnen en de fysieke afstandsmaatregelen**.

TIP

Raadpleeg de affiches van de federale campagne: https://www.belgium.be/nl/nieuws/2020/geef_het_voorbeeld_stop_het_virus (Deze zullen vertaald worden naar het Arabisch, Turks, Spaans, Roemans en Urdu)

- Lokale besturen kunnen in dialoog gaan met de lokale handelaars en met sleutelfiguren van de lokale levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen en zelforganisaties om **afspraken** te maken over de lokale (klein)handel. Lokale besturen kunnen overkoepelend met de lokale middenstand een afsprakenkader maken om een **spreiding van klanten** te realiseren. Bijvoorbeeld aankoop via afspraken, afstemming openingsuren tussen handelszaken om de drukte te spreiden waarbij de handelaars uiteraard niet mogen afwijken van hun normale toegestane openingsuren.
- Handelaars weten wat de maatregelen zijn en kunnen de 'fysieke afstand tussen personen' in hun winkel bewaken, maar ze hebben niet in de hand wat er op straat gebeurt. Lokale besturen kunnen afspraken maken met de levensbeschouwingen om **vrijwilligers** in te zetten om in druk bezochte winkelstraten het winkelen in goede banen te leiden. Het personeel van de lokale besturen kan dit ondersteunen.
- **Markeringen die in de handelszaken en straten op 1,5 meter** van elkaar aangebracht worden, kunnen een eenvoudige en nuttige oplossing zijn.

Lokale besturen kunnen lokale handelaars **stimuleren om zoveel mogelijk online te verkopen of te bestellen** (al dan niet via webshops). Vele lokale besturen bieden aan de lokale handelaars op de gemeentelijke websites een platform aan om hun online mogelijkheden kenbaar te maken.

6. HANDHAVING

Deze brochure dient voornamelijk om lokale besturen te inspireren om preventieve en sensibiliserende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de coronamaatregelen gerespecteerd worden.

Ter herinnering: Wanneer de federale maatregelen die in het kader van de coronacrisis werden genomen, niet worden nageleefd, zal er repressief opgetreden worden.

Handhaving is een bevoegdheid van de bestuurlijke politie. De politie kan een PV opstellen bij schending van de maatregelen/voorschriften opgenomen in het MB van 3 april 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.

Steden en gemeenten zullen GAS-boetes (gemeentelijke administratieve sancties) kunnen opleggen aan iedereen die de maatregelen in de strijd tegen de verspreiding van het Coronavirus overtreedt.

TIP

Interessant om een aanspreekpunt aan te duiden in de levensbeschouwelijke gemeenschap of buurt waarmee de politie contact kan opnemen in geval van problemen. Soms kunnen eerste vonken daardoor beter gedoofd worden dan wanneer de politie onmiddellijk ter plaatse gaat.

7. VRAGEN? ONDERSTEUNING NODIG?

Wenst u ondersteuning om verbinding te maken met de lokale levensbeschouwelijke gemeenschappen, dan kan u gerust contact opnemen met **Brussel Preventie en Veiligheid**.

bpv
.brussels
Brussel Preventie & Veiligheid